



Contact

Erfgoed Balen vzw
p/a VC De Kruierie
Bevrijdingsstraat 1
B-2490 Balen

Telefoon :014 74 41 01

E-mail: info@erfgoedbalen.be

www.erfgoedbalen.be

Reknr: BE07-6528-0401-2066

Colofon

Redactie:

Vic Berckmans
Richard Vermeulen

Lay-out:

Walter Vermeulen

Uitgegeven door:

Erfgoed Balen vzw
Alle teksten verschijnen
onder de enige en
dwingende
verantwoordelijkheid van de
auteur: hier treft Erfgoed Balen
als v.z.w. geen
rechtsaansprakelijkheid.

Verantwoordelijke uitgever:

Richard Vermeulen voor
Erfgoed Balen v.z.w.

Erfgoed Balen is verhuisd.



Eindelijk is de kogel door de kerk... de restauratiewerken aan het Oud Gemeentehuis kunnen starten. Hierdoor heeft Erfgoed voor enkele jaren een 'tijdelijk' onderkomen in de Balense Bib, VC De Kruierie, Bevrijdingsstraat 1.

Onze openingsuren zijn hierdoor aangepast:
www.balen.be/contact/1676/erfgoed-balen of op
www.erfgoedbalen.be

Openingsuren - sluitingsdagen

Maandag	gesloten	14u00 - 17u00
Dinsdag	10u00 - 12u00	13u00 - 17u00
Woensdag	gesloten	13u00 - 16u00
Donderdag	gesloten	13u00 - 16u00
Vrijdag	gesloten	gesloten

Ook open op de 3^{de} donderdag van de maand van
17u30 - 20u30 (Paleografie).

Ons erfgoed bevat een schat aan informatie over ons verleden en vertelt een onverwacht verhaal over vandaag.

Om de toekomst te verzekeren zet Erfgoed Balen zich in om het bedreigde erfgoed, in al zijn verscheidenheid, te bewaren en openbaar te maken.



Door het publiek te laten kennismaken met het lokale erfgoed hopen wij dat het ook gaat genieten van al het moois dat ons eigen erfgoed biedt.

Samen met de lokale, de Vlaamse en de Nationale overheden zullen wij als Erfgoed Balen streven naar een kwaliteitsvol en toekomstgericht beheer van alles wat waardevol is om te bewaren.

Activiteiten Erfgoed Balen

**vrijdag
20 februari
2015**

Statutaire vergadering

**Waar: VC De Kruierie
Begin: 19.00 uur**

**20-21-22-23
Maart
2015**

Balen Jaarmarkt

**Op de parking VC De Kruierie
Het programma zie volgende nieuwsbrief**

Paleografie 2015

Donderdag 15 januari	Donderdag 16 april	Donderdag 17 september
Donderdag 19 februari	Donderdag 21 mei	Donderdag 15 oktober
Donderdag 19 maart	Donderdag 18 juni	Donderdag 19 november
		Donderdag 17 december

> In VC De Kruierie van 19u30 tot 21u30

Jaargang 7

2014

Nummer 4

December 2014 - februari 2015

Erfgoed Balen

Interessante informatie

- Erfgoed Balen vzw is nu ook op Facebook te vinden.



In dit nummer

Je verzamelt	P1
Historische Kempense kranten online raadpleegbaar	P2
Zing ze	P3

*Het bestuur en sympathisanten van Erfgoed Balen
wensen U en uw familie, vrienden...
het allerbeste voor 2015,
een vreugdevol en gezonde toekomst!...*



**Je verzamelt?
Of heb je een verzameling?
Heb je echt iets speciaal?**

Dan zijn wij er voor U...

Heb je zin om eens naar buiten te treden met je verzameling of om dingen die je al lang koestert eens te tonen aan iedereen?
Erfgoed Balen zorgt voor de nodige ruimte.
Wij staan open voor geschiedenis, folklore, cultuur...
Samen maken wij er een mooie tentoonstelling van!

Op 6 december lanceert k.ERF samen met de archieven van Mol, Geel en de lokale heemkringen www.kempensekranten.be. In deze databank vind je de belangrijkste kranten uit de regio. Via een zoekfunctie zijn de krantenartikels vlot doorzoekbaar. Ongelofelijk handig voor wie historisch onderzoek voert of voor wie graag grasduint in het nieuws van toen.

Kranten bevatten een schat aan informatie, maar zijn erg fragiel. Een digitale kopie maken is daarom een slimme en duurzame oplossing. Digitaliseren is een eerste stap, maar de kranten komen pas echt tot hun recht door ze vlot doorzoekbaar te maken. Dat is het doel van www.kempensekranten.be. "Aan onze Kempense krantenbank ging veel werk vooraf," vertelt Jolien Schroyen van erfgoedcel k.ERF. "We hebben eerst een grondige inventaris opgesteld van alle historische kranten in onze regio. Veel kranten bestaan vandaag niet meer, zoals het Annonceblad van Moll of het Baelens Weekblad. Maar we hebben hier in de Kempen ook enkele heel oude kranten die nog steeds nieuws uit de streek brengen. Het Nieuwsblad van Geel dat al sinds 1853 verschijnt bijvoorbeeld. Vervolgens lieten we de meest kwetsbare en inhoudelijk interessante kranten door een professionele firma digitaliseren. Deze digitale kranten komen allemaal in 1 regionale databank. Onze krantenbank heeft een zoekfunctie die de woorden in de krantenkoppen en in de artikels herkent. Tik een woord in dat je zoekt, en ons systeem doorpluist voor jou de Kempense kranten." Alvast een deel van de oudste kranten kun je vanaf 6 december thuis achter de computer doorbladeren en doorzoeken. "Enkel de kranten van voor 1945 staan online", vult Jolien aan, "kranten die na 1945 zijn verschenen, mogen we door de auteursrechten niet zo maar online plaatsen. Maar ze zullen wel volledig beschikbaar worden in de documentatiecentra, heemkringen en bibliotheken. Dat zal in het eerste kwartaal van 2015 gebeuren."

K.ERF is een intergemeentelijke samenwerking en dat bewijst bij dit krantenproject absoluut zijn nut. In de oude kranten van Mol staat bijvoorbeeld veel informatie over Dessel, in De Meerhoutenaar lezen we ook wat er in Vorst gebeurde. Dankzij de Kempense krantenbank kun je over de krantentitels en gemeentegrenzen zoeken. En dat terwijl de originele exemplaren veilig en onaangetast in de archiefdepots blijven rusten.

Contactpersonen voor het project Kempense Kranten
Info over het project in het algemeen:

- Contactpersoon k.ERF | Jolien Schroyen, expert digitalisering, jolien@erfgoedcelkerf.be, 0492 90 10 28

Voor specifieke vragen over de lokale collecties verwijzen we door naar de lokale erfgoedzorgers. Zij kennen hun collectie het beste!

- Gemeentearchief Mol: Nathalie Ceunen
- Stadsarchief Geel: Gonnie Leysen
- Meerhouts Patrimonium, Krista Wilms, krista.wilms@skynet.be
- Erfgoed Balen, Richard Vermeulen, richardvermeulen@telenet.be

Over k.ERF | k.ERF is kort voor 'Kempisch erfgoed'. K.ERF is een intergemeentelijk samenwerkingsverband rond cultureel erfgoed tussen de gemeentes Balen, Dessel, Geel, Laakdal, Meerhout, Mol en Retie. De coördinatie van de culturele erfgoedwerking gebeurt door de erfgoedcel k.ERF die gevestigd is in Geel. K.ERF ondersteunt erfgoedprojecten en verenigingen die zich inzetten voor het lokale Kempische erfgoed. www.erfgoedcelkerf.be
Contact k.ERF | Erfgoedcel k.ERF | Janna Lefevere | 0498 17 14 76 | janna@erfgoedcelkerf.be of info@erfgoedcelkerf.be

Word nu lid van onze vereniging!

Een jaarabonnement 'Erfgoed Balen vzw.'

Jaarboek, Nieuwsbrief, enz...

€ 15,00 : Jaarboek afhalen aan balie VC De Kruierie.

€ 19,00 : Jaarboek opsturen per post

€ 25,00 : Jaarboek opsturen per post naar het buitenland.

Betalen kan op rekeningnummer: BE07-6528-0401-2066

met vermelding 'Lidgeld 2015' of in VC De Kruierie, Bevrijdingsstr. 1 te Balen.

In 2014 startte de erfgoedcel k.ERF met het project 'zing ze' dat volledig gewijd is aan het rijke bedelzangerfgoed uit onze regio. Bedelzang is een bijzondere benaming voor een reeks van uiteenlopende gebruiken, eenvoudig gezegd een traditie waarbij zangers, jong en/of oud, van deur tot deur gaan en al zingend proberen zij zo veel mogelijk snoep of geld bij elkaar te krijgen.

Tradities zoals Driekoningen of Sint-Maarten zijn gekend over heel Vlaanderen. De k.ERF regio herbergt echter enkele uitzonderlijke zanggebruiken. Maar liefst zeven tradities worden nog actief beoefend in deze regio.

Ook in Balen wordt er uit volle borst gezongen. Driekoningen kan je in bijna elke deelgemeente of gehucht terugvinden. Behalve in Hulsen, daar gaan ze steevast Nieuwjaarse Zoete zingen. Dit gebeurt op 31 december, de laatste dag van het jaar. Met hun lied wensen de zangertjes hun toeschouwers alvast een voorspoedig nieuw jaar. In Olmen kennen ze nog een zeldzame traditie. Daar gaan jong en oud zingen op de maandagvoormiddag van Vastenavond. Volledig verkleed als cowboy, prinses, ridder, Mega Mindy/Toby of andere figuren uit de populaire cultuur gaan de kinderen zingend van deur tot deur. Ook de volwassenen nemen deel aan de zangtocht. Elke vastenavondpartij gaat in stoet op pad. Een voorloper, verkleed als nar, klopt als eerste op alle deuren om de komst van de stoet aan te kondigen. Vroeger werd er vooral spek en eieren uitgedeeld aan de volwassenen. Tegenwoordig krijgen zij wat geld of een fris pintje.

Het aantal actieve zangertjes loopt jaarlijks steeds terug. En dat is natuurlijk jammer. Daarom besloot de erfgoedcel k.ERF om deze bijzondere gebruiken een duwtje in de rug te geven.

Vier acties werden ontwikkeld om het bedelzingen te waarborgen voor de toekomst. De nieuwe website is het zenuwcentrum van het project. Op www.zing-ze.be kun je kennis maken met de verschillende zangtradities uit onze streek. Naast historische informatie kun je hier ook praktische tips vinden: hoe maak je bijvoorbeeld een Driekoningentaart? Een zingzak? Een draaiende ster?... De website is ook de uitvalsbasis van de Challenge "Wie zingt het meest?". k.ERF daagt zijn 7 gemeentes uit in een heuse zangwedstrijd. De gemeente die er in slaagt om de meeste zangertjes op de been te brengen wordt een jaar lang tot zangdorp gekroond. Deelnemen is eenvoudig en doe je via de inschrijvingslink op de website.

Ook in de klas kan je met de bedelzangtradities aan de slag. Daarom heeft k.ERF in samenwerking met vzw Casa Blanca educatieve pakketten ontwikkeld voor kinderen van het 3de en 4de leerjaar van het basisonderwijs. De pakketten bestaan uit acht verschillende modules: één inleidende sessie en per bedelzangtraditie een speciaal uitgewerkte les. Op www.zing-ze.be kan je al deze pakketten volledig gratis downloaden.

Verder schreef de k.ERF in samenwerking met LECA (Landelijk Expertisecentrum voor de Cultuur van Alledag) een inspiratiebrochure rond bedelzang. Hierin kunnen organisaties, verenigingen of groepen terecht voor handige praktijkinformatie om zelf aan de slag te gaan met hun gezongen erfgoed. De inspiratie is gratis te downloaden op de website. Als laatste lanceerde k.ERF op 10 december zijn "do-it-yourself" publicatie. Samen met creatief talent uit de regio schreven zij aan dit handig boekje waarin je niet alleen historische informatie terugvindt maar ook praktische tips en tricks.

Op deze manier wil de erfgoedcel k.ERF er voor zorgen dat nog lang gezongen kan worden in onze streek en ver daar buiten!

Erfgoed
Balen is nu
ook te
vinden op
facebook



Foto: Jaarboek 2014